

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

De voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Kansengelijkheid en
Onderwijsondersteuning**
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
38663069

Bijlagen
1

Datum 19 juni 2023

Betreft Antwoord op commissiebrief met verzoek om reactie op burgerbrief
aangaande onderwijs en ondersteuning voor kinderen met ASS

In september 2022 heeft uw Kamer een brief ontvangen aangaande het onderwijs en de ondersteuning voor kinderen met Autisme Spectrum Stoornis (ASS). De brief is geschreven door een moeder van een jongen met ASS die thuis zit, zonder passend ontwikkel- of onderwijsaanbod. Dat is schrijnend. Zeker omdat uit de brief blijkt dat de jongen toen hij wel op een goede plek zat, volgens zijn moeder met stappen vooruit ging.

Zoals u weet werk ik aan maatregelen om het passend onderwijs te verbeteren en werk ik daarnaast samen met de staatssecretaris van Volksgezondheid Welzijn en Sport aan de verbinding tussen onderwijs en zorg. Geen kind zou onnodig thuis moeten zitten, zonder de kans om zich te ontwikkelen.

Het is de taak van samenwerkingsverbanden en scholen om – samen met (jeugd)zorgorganisaties en gemeenten – de zorg en ondersteuning op school te organiseren en te voorzien in een dekkend aanbod zodat alle kinderen de ondersteuning krijgen die zij nodig hebben. Ook voor kinderen met ASS.

Ten behoeve van een goede reactie op deze brief heb ik enkele gesprekken gevoerd met experts op het gebied van ASS en de ondersteuning van kinderen met ASS op school. Deze gesprekken maakten wederom duidelijk dat geen enkel kind met ASS hetzelfde is. ASS is een spectrum en dat betekent dat kinderen met ASS een zeer diverse ondersteuningsbehoefte hebben. Zo wordt bijvoorbeeld onderscheid gemaakt in hoog- en laagfunctionerende vormen van ASS. Dit onderstreept het belang dat ook op school aandacht is voor de ondersteuning aan kinderen met autisme.

Het is belangrijk dat op school – door leraren en bijvoorbeeld intern begeleiders – signalen van ASS kunnen worden herkend zodat hierop kan worden ingespeeld. Daarnaast is het belangrijk om op school kennis en expertise te hebben, of deze voor de school beschikbaar te hebben, op basis waarvan kan worden bepaald welke aanpassingen of extra ondersteuning noodzakelijk is voor een kind met ASS. Dat kan bijvoorbeeld bestaan uit 'pre-teaching' - kort voor de les extra

instructie om zo de verwachting duidelijk te maken - of een aangepast rooster met minder wisselingen en minder onrust. Het is aan de school om hier, geholpen door het samenwerkingsverband, in te voorzien.

Onze referentie
38663069

Uit mijn gesprekken met de Nederlandse Vereniging voor Autisme (NVA) is mij duidelijk geworden dat voor scholen en samenwerkingsverbanden ook het nodige beschikbaar is om hen hierbij te helpen. Ik ga in overleg met het steunpunt passend onderwijs om te bezien of extra aandacht hiervoor vanuit hen behulpzaam zou kunnen zijn. Specifiek op het onderwerp vroeg-signalering van ASS en de ondersteuning voor jonge kinderen spreek ik ook zelf nog graag verder met de NVA.

In de brief die u mij heeft doorgestuurd wordt ook geschreven over ABA – applied behavioral analysis. ABA is een behandeling waar de laatste weken veel (media)aandacht voor is geweest. De staatsecretaris van VWS heeft reeds aangegeven in gesprek te gaan met jongeren over ABA om te horen welke klachten daarover bij hen bestaan en om te horen hoe daar in de praktijk door professionals goed mee kan worden omgegaan. Het is belangrijk dat een kind zichzelf kan zijn, ook op school. De signalen over ABA neem ik daarom serieus en ik sluit vanuit mijn verantwoordelijkheid voor het onderwijs aan bij de stappen die de staatsecretaris neemt. Daarbij wil ik graag duidelijk stellen dat het wat mij betreft niet zo kan zijn dat ouders of kinderen onder druk gezet worden om voor een bepaalde behandeling te moeten kiezen.

Uit de brief van de moeder over haar zoon met ASS spreekt wanhoop. Wanhoop, omdat het de gemeente, zorg- en onderwijspartijen samen volgens haar niet lukt om een plek voor dit kind te vinden. Het is voor ouders mogelijk om hulp in te schakelen van een onderwijsconsulent en in complexe gevallen van stichting Gedragswerk – vaak helpt dat om een impasse te doorbreken. Ik hoop van harte dat voor het betrokken kind inmiddels wel een goede ontwikkel- of onderwijsplek is gevonden en reken er op dat door alle betrokkenen het maximale is gedaan om daar in te voorzien. Mocht daar nog behoefte aan zijn dan kan ook altijd rechtstreeks contact gezocht worden met mij, bijvoorbeeld via dennis@minocw.nl.

Zelf werk ik de komende periode door aan meer ruimte voor maatwerk. Bijvoorbeeld in het experiment onderwijszorgarrangementen en daarop volgende wetstraject, bij het eenvoudiger organiseren van zorg in onderwijstijd en het voorstel voor een vorm van doorzettingsmacht. Daarnaast informeer ik u nog voor de zomer over de mogelijkheden om initiatieven gericht op thuiszitters direct te helpen en ondersteunen, zoals toegezegd in het debat passend onderwijs op 5 april jl.

De minister voor Primair en Voortgezet Onderwijs,

Dennis Wiersma